

Fjederophængning i en tidligere moderniseret Vogn, ialt en Udgift paa 15,000 Kr.

Endvidere henstillede Bestyrelsen, at der til Benzinmotorvogn Nr. 7 anskaffes et nyt Sæt Karburatorer for en Pris af 600 Kr., da de gamle har vist sig uøkonomiske i Brug, idet de indsuger Støv. Tillige nogle Reserve dele, saa den samlede Udgift til disse Anskaffelser skulde blive paa 600 Kr. plus 1350 Kr., der afholdes af Motorvognsfonden.

Efter et Par Bemærkninger vedtoges Bestyrelsens Forslag. Dermed var Dagsordenen udtømt, og Amtmanden slattede Mødet.

Salomoni og Kortspil.

Da der forleden skulde vælges ny Formand i „Julens Glæde“, fortæller et nordsjællandsk Blad, og to skriftlige Afstemninger blandt Bestyrelsens 3 Medlemmer om Valg af Formand var resulteret i, at de begge Gange hver havde faaet een Stemme, blev man enige om at spille Kort om Formandspladsen. Man fastsatte en Times Spilletid, og den, der paa dette Tidspunkt havde vundet mest, skulde være Formand, — idet man ræsonnerede som saa, at vedkommende sikkert var baade klogere og tillige den, der havde bedst økonomisk Sans.

Vore Yngste.....

frisk Luft skal de have, selvom det ogsaa er koldt. Selvfølgelig skal de være varmt klædte, iført tykke vandtætte Støvler. Men fremfor alt maa ikke savnes NIVEA-CREME til Beskyttelse af Huden. NIVEA-CREME anvendt som Hudplejemiddel til Stadighed styrker Huden og gør den modstandsdygtig. Aldrig mere vil De høre Deres Børn klage over Strømmen og Prikken i Huden. Netop ved Bruget af NIVEA bevares Hudens art og fløjelsblød. Nivea-Creme: Kr. 0.35, 0.60, 0.80, 1— og 1.60 R. Baungaard & Co. København-S. Brigadevej 66.

Hvornaar og hvorfra har Susaaen faaet sine Fisk?

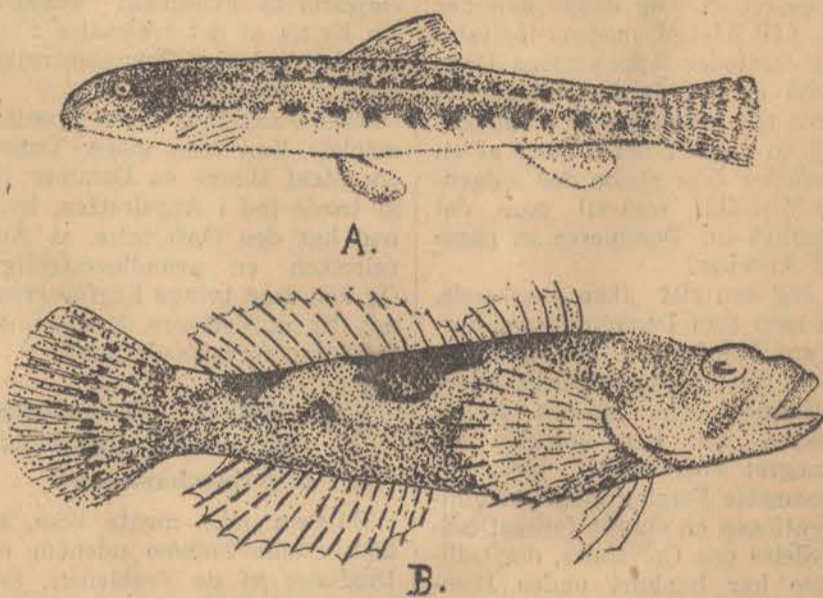

Fig. 1) A. Pigsmerling. B. Hvidfinnet Ferskvandsulke.

DEN, der en klar Sommerdag har gaaet Turen ad Aastien fra Næstved til Herlufsholm, har ikke kunnet undgaa at lægge Mærke til den Mængde af Fisk, der boltrer sig i Aaen. Mange standser vel op for at betragte de kønne Dyr, og der diskuteres om, hvad det er for Fiskearter, hvad de lever af, hvor de yngler o. s. v., og Vejen er banet for mere eller mindre sandsynlige Fiskehistorier. Thi det er vel de færreste, i hvert Fald af det saakaldte stærke Køn, der ikke paa et eller andet Tidspunkt i deres Liv har haft en Fiskestang i Haanden og har interesseret sig for de skællede Væsener. Men hvor mange har vel tænkt paa, hvorfra disse Fisk stammer, og hvornaar de er kommet op i Susaaen? Det er denne Artikels Opgave at forsøge at give et antageligt Svar paa disse Spørgsmaal, et Svar, der maa hentes fra saavel Kendskabet til vort Lands Struktur i tidligere Tider som fra Kendskabet til Ferskvandsfiskenes forskellige Eksistensbetingelser.

Det forudsættes bekendt, at Ismasserne under den sidste Istid, som fandt Sted ca. 15—16,000 Aar f. Kr., dækkede det meste af Danmark og ogsaa det Omraade, hvor Susaaen, dens Søer og større og mindre Tilløb nu findes. Paa den Tid kan Aaen ikke have eksisteret, og der kan følgende heller ikke have levet Fisk paa Stedet. Men omkring Aar 10,000 f. Kr. maa Landet antages igen at have været isfrit, saaledes at der da har været en teoretisk Mulighed for Tilstedeværelsen af en Fiskebestand i Aaen. At den imidlertid efter alt at dømme først er kommet dertil langt senere vil fremgaa af det følgende, men Tidspunktet for en eventuel Indvandring er nu indkredset til at ligge et eller andet Sted indenfor de sidste ca. 12,000 Aar.

Vi vil nu se lidt paa de Fiskearter, der findes i Aaen, og anstille nogle Betragtninger over de enkelte Arters Evne til at komme til Aaen ude fra Havet.

Susaaens Vandomraade huser 25 Fiskearter, af hvilke jeg ved Selvsyn har stiftet Bekendskab med de 21.

De 25 Arter er følgende: Aborre, Hork, Sandart, Hvidfinnet Fersk-

vandsulke (Fig. 1 B), Trepigget Hundestejle, Nipigget Hundestejle, Knude (ogsaa kaldet Ferskvandskvabbe), Skrubbe, Gedde, Ørred, Heltling, Karpe, Karuds, Grundling, Suder, Elrits, Skalle, Rimte, Rudskalle, Løje, Brasen, Flire, Pigsmerling (Fig. 1 A), Aal og Negenøjn. Det er muligt, at en Del Læsere ikke kender alle disse Fisk, men jeg kan henvise eventuelle interesserede til Bindene Nr. 11, 15 og 20 af „Danmarks Fauna“, hvor de er beskrevne og afbildede.

Disse 25 Arter kan deles i tre Grupper

efter deres større eller mindre Evne til at taale Saltvand, nemlig 1) Arter, som lever fortrinsvis i Saltvand eller lige saa godt i salt og fersk Vand: Skrubbe, Ørred, Trepigget Hundestejle, Aal og Negenøjn; 2) Arter, som taaler ret stærkt Brakvand: Nipigget Hundestejle, Aborre, Gedde, Skalle og Rimte samt 3) Arter, som for nogles Vedkommende kan taale svagt Brakvand, men som dog maa regnes for typiske Ferskvandsarter; hertil hører de resterende 15 Arter.

Det er indlysende, at de to første Grupper Fisk den Dag i Dag fra andre Vandomraader vil være i Stand til at naa frem til Susaaen gennem stærkere eller svagere Saltvand, saa der skal i denne Forbindelse ses bort fra dem. Hvad den tredje Gruppe angaar, er der straks nogle Arter, der kan lades ude af Betragtning, fordi de enten bevisligt (Sandart, Karpe) eller højest sandsynligt (Heltling, Karuds) er udsat af Mennesker i sin Tid. Der bliver altsaa 11 Arter tilbage i tredje Gruppe, hvis Oprindelse nærmere skal undersøges.

Af disse findes de ni mere eller mindre jævnt fordelt over hele Landet, medens dette ikke er Tilfældet med to, nemlig den hvidfinnede Ferskvandsulke og Pigsmerlingen. Den første af disse er her i Landet kun fundet i Susaaen, den sidstnævnte paa Fyn, i Midt- og Sydsjælland samt i Maribo Sø paa Lolland.

Disse to Fisk har teoretisk haft tre Muligheder for at komme op i Susaaen; de kan være udsat af Mennesker, ført dertil af Fugle eller endelig aktivt være indvandret dertil andetsteds fra. De to første Muligheder ses der bort fra, fra den første, fordi Fiskene er uden al økonomisk Betydning og en Udsætning derfor maatte synes uden Mening, fra den anden, fordi den er ganske ukontrollabel og alt i alt problematisk. Det Spørgsmaal opstaar da, om der paa et Tidspunkt af Landets geologiske Historie efter Istiden har hersket saadanne Forhold, at Fiskene selv har kunnet naa frem til Susaaen fra sydlige eller østlige Forekomststeder.

Thi vi maa gaa ud fra, at de ikke har levet i den øvrige Del af Danmark, der bortset fra Vestjylland havde været dækket af Isen. Da de to Arter yderst daarligt taaler Saltvand, kan Spørgsmaalet ogsaa formoes saaledes:

„Har Østersøen tidligere været en Ferskvandsø?“

— Det bekræftende Svar herpaa gives af Geologerne, der i Østersøaflejringerne bl. a. har fundet den lille Ferskvandsnegl, Huesneglen (*Ancylus lacustris*), efter hvilken Ferskvandsøen kaldes Ancylus-Søen. Søen har eksisteret under den saakaldte Fastlandstid (se Fig. 2), da Jylland og Øerne var indbyrdes landfaste og forbundne med Skaane, og medens store Ismasser endnu laa i Norge og Sverrig. I Begyndelsen havde Søen sit Afløb til Havet gennem Sveaelven i Mellemsverrig, men banede sig senere Vej Syd om Lolland-Falster, gennem Langelandsbælt, Storebælt og Samsøbælt ud til Kattegat. Denne Flod, der menes at have fungeret i ca. 1,500 Aar, kaldes Danafloden. Hele denne besynderlige Fordeling af Land og Vand har fundet Sted i Tiden fra Aar ca. 7,000 til ca. 5,000 f. Kr. eller samtidig med Mullerupkulturen, saaledes som vi kender den fra Mullerup, Sværdborg, Lundby og Holmegaard. Vi maa altsaa antage, at Ferskvandsulken og Pigsmerlingen paa et eller andet Tidspunkt indenfor disse 2,000 Aar har bredt sig fra sydøstlige Forekomststeder ud i Østersøen og Danaelven og derfra er trukket op i de Vandomraader, hvor de nu findes, og hvor de senere afspærredes, blev det, vi kalder „Relikter“ (d. v. s. efterladte), da Østersøen igen omkring Aar 5,000 f. Kr. blev salt, idet Sundet og Bælterne dannedes.

Det staar endnu tilbage at forklare de øvrige ni typiske Ferskvandsfisks Forekomst i Susaaen,

men intet er mere nærliggende end at forklare den paa samme Maade, selv om de ni Arters Forekomst i Danmark i Nutiden ikke giver saa faste Holdepunkter som Ferskvandsulken og Pigsmerlingens. Antagelsens Rimelighed lader sig dog ogsaa bevise ved Hjælp af de geologiske og dyregografiske Kendsgerninger, men det vil sprænge et Dagblads Rammer at komme ind herpaa.

Det bør sluttelig nævnes, at Professor R. Spärck i en Afhandling i Videnskabelige Meddelelser fra Dansk Naturhistorisk Forening, Bd. 90, 1930—31, gør Mallens tidligere Forekomst i Søer og Tuel Søer til Genstand for en lignende Betragtning som den, jeg

Fig. 2) Kort, visende Fordelingen af Land og Vand under Ancylustidens største Udstrækning, ca. 7,400 f. Kr. Afløbet bliver paa dette Tidspunkt forlagt fra Sveaelven til Danafloden (den stiplede Linie, mærket D.). Datidens Kyster er fuldt optrukne, Nutidens prikkede. Den takkede Linie i Nord er Isens Sydgrænse.

her har bragt i Anvendelse overfor Susaaevandomraadets Fiskebestand som Helhed, og naar til det Resultat, at Mallens Forekomst i Søerne er et Reliktfænomen fra Ancylustiden og ikke skyldes Udsætning fra Munkenes Side. Grunden til dens Forsvinden fra Søerne i Begyndelsen af forrige Aarhundrede mener Professoren maa fortrinsvis søges i de ugunstige Temperaturforhold, der efterhaanden er opstaaet. Middeltemperaturen i Ancylustidens Slutning under Mallens Indvandring har i Juli Maaned været 1—2 Grader højere end nu.

Knud Larsen.

Stigende dansk Andel i Englands Indførsel af Æg og Smør.

24 pCt. for Smørret, 40 pCt. af Æggene samt 45 pCt. af Bacon-Importen.

Der foreligger nu en samlet Opgørelse over Englands Indførsel af Levnedsmidler i 1937. England indførte i dette Aar 478 Mill. kg Smør, og dette er maalt over for 1936 en Formindskelse paa ca. 17 Mill. kg Danmarks Andel heri blev 24 pCt. mod 22 for Aaret 1936. Af Bacon og Skinker indførte England 386 Mill. kg, en Forøgelse paa 19 Mill. kg. Den danske Eksport udgjorde 45 pCt., en lille Nedgang paa 2 pCt. i Forhold til 1936. Af Æg indførte England 148 Mill. Sneser eller paa det nærmeste uforandret. Den stigende Indførsel fra Danmark har givet sig Udtryk derved, at vor Andel er sat op fra 32 pCt. i 1936 til for sidste Aar 40 pCt.

Hvad man byder en Lastvogn.

Justitsministeriets Udvalg for Færdselspropaganda har tilsendt os følgende Uddrag af Færdselspolitiets sidste Rapport:

„Den 24. November 1937 standsede Færdselspolitiet paa Sjælland en Lastmotorvogn, som var læsset med Brædder og Jernstænger o. l. Vognen var overlæsset i meget stærk Grad og isvrigt læsset paa en saadan Maade, at en for ringe Procent af Vognens Vægt hvilede paa Forhjulene, hvorved Styresikkerheden i høj Grad var nedsat, idet det tunge Baglæs paa ujævn Vej kunde vippe Vognen bagover, hvorved Styringen totalt vilde svigte. Endvidere var saavel Styreapparatet og Bremsen som Lygter i saa slet en Tilstand, at Vognen maatte betragtes som en Fare for den øvrige Trafik, hvorfor Nummerpladerne blev fjernet.

Overlæsset udgjorde 2239 kg eller 81 pCt. af tilladt Last. Ledningerne til Forlygterne hang ind over Motoren. Over Dynamoen var de bundet op med Sejlgarn. Da Ledningerne var meget daarligt isolerede, og da Motoren var oversprøjtet med Olie, var der saaledes en betydelig Brandfare.

Vognens elektriske Installation var i en slet Forfatning. Under Vognen hang Ledningerne til Bag- og Stoplygte og til Batteri og dingled. Mange Steder var Isolationen revet af. Førerhusets Stolper var raadne. Dørhængslerne var ved at falde af. Det ene af højre Tvillinghjul Dæk var punkteret. Dækslet til Olietanken manglede.“

Rapporten taler for sig selv.

Tom's 950 SPAAN STROPAA-CHOKOLADE